

Absces

Absces (archaicky hlíza) je odborné označení pro dutinu vyplněnou hnisem. Jedná se o důsledek **hnisavých infekčních onemocnění**. Může být bolestivý, konzervativními (tj. nechirurgickými) prostředky je jen těžko léčitelný a infekce z něj se může rozšířit po těle za vzniku sepse. Kožní abscesy se označují jako furunkly a karbunkly.

Chirurgové používají latinské přísloví *Ubi pus, ibi evacua*, což se dá přeložit jako *Kde je hnis, tam ho vypust.*

Příčiny

Abscesy jsou spojeny zejména s **hnisavými bakteriálními infekcemi**. Výjimkou ovšem nejsou ani abscesy původu mykotického (**plísňě**) a existují i abscesy způsobené **prvoky** (např. amébové abscesy). Velice ohroženou skupinou lidí jsou zejména nitrožilní narkomani. Vede k tomu několik faktorů – časté vpichy jehlami do tkání, celkově nízká úroveň hygieny a zhoršená funkce imunitního systému v drogami zdevastovaném organismu.

Vznik abscesu

Absces vznikne za předpokladu, že se bakterie dostane do našich tkání a orgánů, a tam vznikne hnisavý zánět. **Obsah abscesu** je páchnoucí zkalená tekutina, která obsahuje mrtvé i živé mikroorganismy, bílé krvinky, odumřelé zbytky tkání apod. Není-li organismus schopný se s infekcí rychle vypořádat, vznikne v daném místě těla prostor vyplněný hnisem – absces. Absces na jednu stranu poukazuje na neschopnost imunitního systému infekci zničit, na druhou stranu poukazuje na schopnost zánět alespoň ohraničit.

Po vzniku abscesu mohou následovat **3 situace**:

1. Zahojení ad integrum.
2. Vytvoření **píštěle**. Po vyprázdnění se absces a píštěl obvykle vyhojí, někdy však mohou přetrvávat.
3. Infekce se může nekontrolovaně rozšířit do okolní tkáně. Taková neohraničená infekce tkáně se označuje jako **flegmona**. Pak se mohou bakterie rozšířit i do krve a vznikne velice nebezpečná otrava krve (**seps**).

Kožní absces způsobený Metilicilin rezistentním *Staphylococcus aureus* (MRSA)

Klinické příznaky

Absces se může vyskytnout prakticky kdekoli v těle (podkožně, ve svalech, v játrech, v plicích, v ledvinách, v mozku apod.). Je-li těsně pod kůží, projevuje se jako boule, kůže nad ním je zarudlá a teplá. Absces je **bolestivý** a člověk má vysoké **teploty**. Absces hluboce uložený vidět není, projevuje se bolestí, vysokou teplotou a různými poruchami abscesem postiženého orgánu či tkáně.

Léčba

Účinnou léčebnou metodu představuje **chirurgie**. Je-li to možné, absces se chirurgicky otevře a hnis vypustí. Pro dlouhodobější čištění se někdy užívá **drenáž**. Drenáž znamená, že se do prostoru abscesu zasune hadička, kterou může hnis odtékat. Je-li zajištěn odtok hnisu, absces se postupně vyčistí a zahojí.

CT Pneumonie s abscesy, kavernami a efuzemi

Odkazy

Související články

- Nekróza
- Zánět
- Seps
- Zánět exsudativní intersticiální

Zdroj

- ŠTEFÁNEK, Jiří. *Medicína, nemoci, studium na 1. LF UK* [online]. ©2008. [cit. 31.3.2011]. <<https://www.stefajir.cz/index.php?q=absces>>.

